

PONTIFICIA COMMISSIONE
CODICI IURIS CANONICI
RECOGNOSCENDO

COMMUNICATIONES

VOL. VII - N. 2

1975

COMMUNICATIONES

PONTIFICIA COMMISSIONE CODICI IURIS
CANONICI RECOGNOSCENDO

VIA DELL'ERBA, 1 - 00193 ROMA

NUM. 2

DECEMBRI 1975

EX ACTIS PAULI PP. VI

Constitutiones Apostolicae	
Sacris Congregationibus de Disciplina Sacramentorum et pro Cultu Divino suppressis nova inde erigitur Sacra Congregatio Sacramentis Divinoque Cultui moderandis	109
De Sede Apostolica vacante deque electione Romani Pontificis	112

EX ACTIS SANCTAE SEDIS

<i>Sacra Congregatio pro Doctrina Fidei</i>	
Declaratio de duobus operibus Professoris Ioannis Künig	142
<i>Sacra Congregatio pro Episcopis</i>	
Decretum de visitatione SS. Liminum deque Relationibus dioecesanis	144
<i>Sacra Congregatio pro Sacramentis et Cultu Divino</i>	
Monitum pro Ordinariis Italiae	148

ACTA COMMISSIONIS

De opera Consultorum in apparandis canonum schematibus	
1. Coetus De Magisterio Ecclesiastico .	149
2. Coetus De Sacra Hierarchia	161

DOCUMENTA

I. In Prolusione Cursus studiorum de quaestionibus matrimonialibus, promoti ab Archisodalitio Curiae Romanae, Cardinalis Praeses tractavit thema « Indissolubilità del matrimonio e potere di sciogliere il vincolo »	173
II. In inauguranda IX sessione studiorum Societatis canadiensis iuris canonici, in civitate Montréal Cardinalis Praeses orationem habuit	187

NOTITIAE	200
--------------------	-----

INDICES

Indices anni 1975	201
Index locorum e Sacra Scriptura citatorum	203
Index locorum in quibus memoria Concilii Vaticani II servatur	204
Index locorum ex Concilii Vaticani II textibus citatorum	204
Index canonum Codicis Iuris Canonici citatorum	206
Index nominum personarum	207
Index rerum generalis	209

II

COETUS DE SACRA HIERARCHIA

De Episcopis coadiutoribus et auxiliaribus

Ad perpolienda et perficienda schemata canonum de Episcopis coadiutoribus et auxiliaribus (de quibus cf. *Communicationes* 5, 1973, p. 223 s.) Coetus studiorum ulterius peregit examen, de quo sententiae referuntur in sessionibus XIV (18-22 Febr. 1974) et XV (2-6 Dec. 1974):

SESSIO XIV

*Coetus studiorum de sacra Hierarchia**Ad canonem 1*

Quaedam fiunt animadversiones ad propositum textum, qui ita sonat:

§ 1. Cum bonum dioecesis id suadeat, si nempe ob dioecesis amplitudinem vel magnum incolarum numerum, aut ob peculiaria apostolatus adjuncta aliasve rationes, Episcopus dioecesanus per semetipsum omnia episcopalia munia, sicut animarum id exigat bonum, adimplere nequeat, unus vel plures Episcopi auxiliares, scilicet sine iure successionis, constituantur.

§ 2. Cum certis in adjunctis peculiariis dioecesis necessitas id postulet, in Episcopi dioecesani item adiutorium, Episcopus coadiutor, scilicet cum iure successionis, constituatur.

§ 3. Prout animarum bonum id exigat, ipse Episcopus dioecesanus expostulet ut constituantur unus vel plures Episcopi auxiliares, aut, si peculiaria adjuncta id requirant Episcopus coadiutor (Decr. *Christus Dominus*, nn. 25-26).

Unus Consultor notat quod iuxta formulam § 3 videtur Episcopum dioecesanum tantum Episcopum coadiutorem expostulare posse, dum nominatio coadiutoris etiam ex officio a Sancta Sede fieri potest.

Huic animadversioni alii accedunt Consultores quorum unus praeterea dubium movet quoad verba « scilicet cum iure successionis », quae habentur in § 2 ad definiendam figuram iuridicam Episcopi coadiutoris. Haec norma habetur in hodierno Codice et etiam in Decreto *Christus Dominus*, sed experientia docet — ait Consultor — non

parvas difficultates ex huiusmodi rigido praescripto oriri posse. Sic, ex.gr., si Episcopus qui coadiutor nominatus est postea, ex novis adiunctis personalibus vel localibus, etc., minus aptus ostenditur ad regimen sumendum dioecesis; vel etiam si, propter indolis diversitatem inter Episcopum dioecesanum et Episcopum coadiutorem (qui a iure deputatus iam est « successor » in ipsa sede) clerus vel etiam populus in diversas factiones dividitur: ex una parte illi qui sunt cum actuali Episcopo dioecesano, ex alia parte illi qui potius sunt cum Episcopo dioecesano « futuro ». Ad istas aliasve difficultates vitandas, Sancta Sedes magis in dies praefert nominare Administratores Apostolicos sedi plenae datos, qui Episcopum dioecesanum adiuvant, etiam in universitate negotiorum, absque tamen iure successionis.

His omnibus perpensis, praedictus Consultor proponit ut introducatur figura Vicegerentis, Episcopi nempe qui vices gerat Episcopi dioecesani (in omnibus quidem quae ab ipso Episcopo dioecesano fieri non possunt), quin iure gaudeat successionis.

Cardinalis Praeses animadvertisit figuram Vicegerentis sub respectu iuridico non esse omnino claram, neque in Urbe. Vicegerens agit cum potestate ordinaria vicaria, cuius limites in dioecesi romana a Romano Pontifice statuuntur; pluralitas tamen negotiorum eorumque pondus quandoque difficultates parit. Quae difficultates maiores procul dubio essent in aliis dioecesibus, si supradicta figura Vicegerentis omnibus Ecclesiae dioecesibus iure communi extendatur.

Ad mentem duorum Consultorum in terminologia Vaticani II clara distinctio habetur inter Episcopos auxiliares et Episcopos coadiutores, quae distinctio non tantum residet in eo quod Episcopus coadiutor iure successionis gaudeat, sed etiam in diversis rationibus ob quas Episcopus auxiliaris et Episcopus coadiutor nominantur. Huic adhaeret sententiae alius Consultor, qui praeterea in adstantium mentem revocat utilitatem normae quae habetur in can. 3, nempe: « Episcopus coadiutor obligationes habet et iura, quae in litteris apostolicis suaे constitutionis definiuntur ».

Duo alii Consultores censem aptiori modo ac in actuali can. 1 distingui debere Episcopos auxiliares et coadiutores. Idem putant etiam alii Consultores, qui proponunt ut dicatur Episcopos auxiliares expostulandos esse ab ipso Episcopo dioecesano, Episcopos vero coadiutores a Sancta Sede nominandos esse motu proprio.

Fit adhuc parva discussio, cuius in fine Em.mus Praeses proponit ut sequens triplex norma in canonibus huius schematis introducatur:

1. Episcopus dioecesanus, cum pastorales necessitates dioecesis id requirant, postulare debet Episcopum vel Episcopos auxiliares;

2. In peculiaribus gravioribusque adjunctis, etiam indolis personalis (infirma valetudo, etc.), Episcopus dioecesanus votum Sanctae Sedi mittere curet ut ipsi detur Episcopus auxiliaris qui, absque iure successionis, sed peculiaribus facultatibus praeditus, ipsius Episcopi dioecesani vices gerat; quod quidem Sancta Sedes semper directe facere potest, praesertim si Episcopus dioecesanus absens est vel quocumque modo impeditus;

3. Sancta Sedes, ob easdem aliasque rationes, nominare etiam potest, si id magis opportunum quandoque videatur, Episcopum coadiutorem, cum iure nempe successionis, atque obligationibus et iuribus praeditus quae in litteris apostolicis sua nominationis definitantur.

Eae normae quoad substantiam omnibus Consultoribus placent. Attamen nulla formulatio concreta probatur, quia aptius videtur ut canones emendati de hac materia (videlicet non tantum can. 1 sed etiam alii) examini Coetus in futura sessione proponantur.

SESSIO XV

Novum schema proponitur a Rev.mo Relatore, iuxta deliberata in praecedenti Coetus sessione.

Canon 1 (CIC 350)

Sic sonat textus propositus:

« § 1. Cum pastorales dioecesis necessitates id suadeant si nempe ob dioecesis amplitudinem magnumve incolarum numerum, aut ob peculiaria apostolatus adjuncta aliasve rationes, Episcopus dioecesanus per semetipsum omnia episcopalia munia, sicut animarum id exigat bonum, adimplere nequeat, unus vel plures Episcopi auxiliares, scilicet sine iure successionis, constituantur; prout animarum bonum id exigat, ipse Episcopus dioecesanus expostulet ut unus aut plures Episcopi auxiliares constituantur.

§ 2. Cum peculiaris id requirat dioecesis necessitas, gravioribus scilicet in adjunctis, etiam indolis personalis, Episcopus dioecesanus votum Apostolicae Sedi mittere curet ut sibi detur Episcopus adiutor

sed auxiliaris specialis,¹ qui, iure successionis quidem non gaudens, specialibus vero facultatibus sit praeditus et Episcopi dioecesani vices gerat; eundem semper etiam ex officio constituere potest Sancta Sedes, praesertim si Episcopus dioecesanus absens sit aut quoquo modo impeditus.

§ 3. Ob peculiares de quibus in § 2 aliasve rationes, si magis opportunum id ipsi videatur, a Sede Apostolica, in Episcopi dioecesani adiutorium, constitui potest Episcopus coadiutor, qui nempe et ipse specialibus gaudet facultatibus, sed et iure successionis donatur ».

Fiunt imprimis animadversiones ad textum canonis in genere, unus Consultor expedire existimat ut, cum textus promulgetur huius canonis, rationes adducantur ob quas ipse aliquantum differt a normis quae de hac materia inveniuntur in Decr. *Christus Dominus*.

Alius Consultor censet verba « vices gerat » (§ 2) postulare ut « Episcopus adiutor » sit alter ego Episcopi dioecesani, cum omnibus facultatibus.

Tertius Consultor obiectionem movet contra verbum « adiutor », quia confusiones gignere potest.

Alii Consultori non placet figura Episcopi coadiutoris cum iure successionis, quia talis Episcopus hodie rarissime nominatur et est velut « umbra mortis » pro Episcopo dioecesano. Praeoptat idem praeterea ut adhibeatur expressio « Episcopus adiunctus », loco « Episcopus adiutor ».

Alii Consultori placet in genere textus canonis. Duae figure Episcopi auxiliaris considerandae sunt: a) simplex Episcopus auxiliaris; b) Episcopus adiunctus, qui est auxiliaris peculiaribus facultatibus praeditus.

Iuxta alium nimius est numerus diversarum figurarum, multae nempe sunt Episcoporum species.

Concordant alii duo Consultores, qui desiderant ut supprimatur figura Episcopi coadiutoris cum iure successionis.

Alius praeterea Consultor se refert ad notam in calce textus positam, et dicit sibi non placere ut Episcopus vocetur « regens », quod verbum sonat ac si aliquid minuatur in potestate Episcopi dioecesani.

¹ Episcopus auxiliaris qui specialibus donatur facultatibus, iure autem successionis non gaudet, quique in praxi Curiae coadiutor sine iure successionis nuncupatur, posset appellari Episcopus *auxiliaris regens* (vel: *subregens*), aut *Episcopus adiutor* aut *Episcopus adiunctus*, aut simpliciter *auxiliaris specialibus facultatibus gaudens*, vel *auxiliaris specialis*.

Alius mavult, ut loco « adiutor » vel « adiunctus » dicatur « vicesgerens ».

Ad § 1: Postulat unus Consultor ut deleantur verba « sicut animalium id exigat bonum », quae sunt repetitio. Contrarium tenet alius, qui etiam postulat ut expungantur verba « scilicet sine iure successoris », quae non videntur necessaria.

Suggerit Rev.mus Relator ut dicatur « unus vel plures Episcopi auxiliares, petente Episcopo dioecesano, constituantur ».

Existimat tamen prior Consultor melius esse si dicatur « de consensu Episcopi dioecesani », quodsi Episcopus dioecesanus non consentiat, tunc Sancta Sedes providere potest per nominationem Administratur Apostolici vel Coadiutoris.

Haec tamen emendatio aliis Consultoribus non videtur necessaria.

Omnibus attentis, Relator sequentem proponit formulam, quae ceteris placet: « ... unus vel plures Episcopi auxiliares, petente Episcopo dioecesano, constituantur; Episcopus auxiliaris iure successionis non gaudet ».

Ad § 2: suggerit Relator, ad mentem animadversionum quae antea factae sunt, ut dicatur in lin. 3: « ... sibi detur Episcopus vicesgerens seu auxiliaris specialibus facultatibus praeditus ».

Unus Consultor censem textum ita esse componendum, ut sequentia prae oculis habeantur:

a) nisi specialia adiuncta id suadeant, nominari non solet Administrator apostolicus vel Coadiutor;

b) expungenda videntur verba « eundem semper etiam ex officio constituere potest Sancta Sedes, praesertim si Episcopus dioecesanus absens sit aut quoquo modo impeditus », ut pateat differentia Episcopum adiutorem seu vicesgerentem inter et Episcopum coadiutorem;

c) haec differentia in hoc consistit, quod Episcopus auxiliaris (etiam « adiutor » seu « vicesgerens »), semper proponitur ab ipso Episcopo dioecesano; dum Episcopus coadiutor (cum vel sine iure successionis) vel Administrator apostolicus directe datur a Sancta Sede et est semper quidam necessarius interventus ex auctoritate. Formula ergo — concludit Consultor — magis flexibilis debet esse.

His omnibus attentis, Relator sequentem textum proponit, qui ab omnibus recipitur:

« Cum peculiaris id requirat dioecesis necessitas, gravioribus scili-

cet in adjunctis, etiam indolis personalis, Episcopus dioecesanus votum Apostolicae Sedi mittere curet ut sibi detur Episcopus auxiliaris specialibus instructus facultatibus, iure quidem successionis non gaudens; qui, ubi plures sunt Episcopi auxiliares, vices gerens appellatur ».

Ad § 3: censem unus Consultor per duas praecedentes paragraphos iam satis provideri posse necessitatibus dioecesium, quapropter necessarium esse non videri figuram Episcopi coadiutoris « cum iure successionis », de qua in § 3; idque propter rationes pastorales. Experientia enim ostendit difficultates non paucas ex hac figura oriri.

Obiicit tamen Relator Concilium Vaticanum II agere de Coadiutore cum iure successionis; praeterea, sequitur Rev.mus, una Sancta Sedes de hac re iudicat, quae proinde potest non amplius nominare, vel paucissimos nominare, Episcopos coadiutores cum iure successionis.

Concordat unus Consultor: si servatur figura amplior fit norma, et Sancta Sedes decernere potest de convenientia in singulis casibus, dum servatur praescriptum Concilii Vaticani II. Accedit aliis Consultor, qui censem servari posse figuram Coadiutoris « cum iure successionis », dummodo addatur etiam figura Coadiutoris sine iure successionis: nominationes enim fere semper sine hoc iure hodie fiunt a Sancta Sede.

Si adest figura Coadiutoris sine iure successionis — ait unus Consultor — necesse non est ut introducatur figura Auxiliaris adjuncti.

Cum hac animadversione non concordat aliis Consultor qui servandas esse censem duas has figuras, ut possilitas detur Episcopis solvendi per se omnia problemata quae exurgere possunt, etiam mediante illo « alter ego », ab ipso Episcopo dioecesano electo, qui nunc proponitur. Si vero Episcopus dioecesanus haec problemata per se solvere non valeat, tunc intervenit Sancta Sedes ex. gr. per nominationem Episcopi coadiutoris cum vel sine iure successionis.

His omnibus attentis, Relator hanc proponit novam redactionem § 3, quae approbatur:

« Ob peculiares de quibus in § 2 alias rationes, si magis opportunum id ipsi videatur, Sancta Sedes ex officio constituere potest Episcopum coadiutorem, qui scilicet et ipse specialibus instruitur facultatibus, et qui iure successionis donari potest ».

Fit adhuc nova revisio totius canonis, et sequentes habentur animadversiones.

Duo Consultores postulant, ad vitandas repetitiones non necessa-

rias, ut in § 2 deleantur verba « iure quidem successionis non gaudens », quod approbatur.

Proponentibus duobus Consultoribus, placet ut in § 3 expungantur verba « scilicet » (lin. 3) et « qui » (lin. 4).

Iuxta unum Consultorem forsitan oportet ut in § 3 dicatur « auditio Episcopo dioecesano ».

Respondet alius Consultor hoc in praxi saepe ita fieri, sed melius sibi videri ut Sancta Sedes non ligetur.

Quaerit unus Consultor quae sit differentia inter Episcopum vicesgerentem et Episcopum coadiutorem sine iure successionis.

Respondet Relator coadiutorem nominari directe a Sancta Sede, dum vicesgerens nominatur proponente Episcopo dioecesano.

Fit suffragatio de toto canone, qui sub hac definita formula unanimiter approbatur:

« § 1. Cum pastorales necessitates dioecesis id suadeant, si nempe ob dioecesis amplitudinem magnumve incolarum numerum, aut ob peculiaria apostolatus adjuncta aliasve rationes, Episcopus dioecesanus per semetipsum omnia episcopalia munia, sicut animarum id exigat bonum, adimplere nequeat, unus vel plures Episcopi auxiliares, petente Episcopo dioecesano, constituantur; Episcopus auxiliaris iure successionis non gaudet.

§ 2. Cum peculiaris id requirat dioecesis necessitas, gravioribus scilicet in adjunctis, etiam indolis personalis, Episcopus dioecesanus votum Apostolicae Sedi mittere curet ut sibi detur Episcopus auxiliaris specialibus instructus facultatibus; qui, ubi plures sunt Episcopi auxiliares, vices gerens appellatur.

§ 3. Ob peculiares de quibus in § 2 aliasve rationes si magis opportunum id ipsi videatur, Sancta Sedes ex officio constituere potest Episcopum coadiutorem, qui et ipse specialibus instruitur facultatibus, et iure successionis donari potest ».

Canon 2 (CIC 353)

Haec est formula quae proponitur:

« § 1. Episcopus coadiutor, officii sui possessionem capit, cum litteras apostolicas nominationis, per se vel per procuratorem, ostenderit Episcopo dioecesano atque Collegio consultorum aut, ubi Capitulo cathedrali competit ius eligendi vel praesentandi Episcopum, Collegio

consultorum una cum Capitulo Cathedrali, in unum Collegium coadunatis, praesente secretario Curiae, qui rem in acta referat.

§ 2. Episcopus auxiliaris, etiam auxiliaris specialibus donatus facultatibus seu adiutor, officii sui possessionem capit, cum litteras apostolicas nominationis ostenderit Episcopo dioecesano, praesente secretario Curiae, qui rem in acta referat ».

Relator proponit ut addatur in § 1: « Episcopus coadiutor, *si iure successionis gaudet ...* », quod placet.

Unus Consultor memorat § 3 can. 353, circa formam iuridicam capienda possessionis si Episcopus dioecesanus sit impos eliciendi actus humani.

Relator hanc novam formulam canonis proponit:

« § 1. Episcopus coadiutor, si iure successionis gaudet, officii sui possessionem capit, cum litteras apostolicas nominationis, per se vel per procuratorem, ostenderit Episcopo dioecesano atque Collegio consultorum aut, ubi Capitulo cathedrali competat ius eligendi vel praesentandi Episcopum, Collegio consultorum una cum Capitulo cathedrali, in unum Collegium coadunatis, praesente secretario Curiae, qui rem in acta referat.

§ 2. Episcopus coadiutor iure successionis non gaudens, itemque Episcopus auxiliaris, officii sui possessionem capit, cum litteras apostolicas nominationis ostenderit Episcopo dioecesano, praesente secretario Curiae, qui rem in acta referat ».

Textus §§ 1 et 2 approbat, uti propositus est.

Unus Consultor postulat ut, claritatis causa, § 3 ita emendetur: « Coadiutor iure successionis gaudens soli Collegio Consultorum aut, ad normam § 1, Collegio Consultorum una cum Capitulo Cathedrali litteras ostendat ».

Iuxta alium Consultorem male sonat textus in quo dicatur coadiutorem dari homini incapaci emitendi actum humanum.

Alius Consultor et alii huic animadversioni accedunt, et proponunt ut dicatur « si sit impeditus », quia haec verba omnes possibles casus complectuntur.

His attentis, Relator hanc proponit novam redactionem § 3, quae approbat:

« Quod si Episcopus dioecesanus plene sit impeditus sufficit ut tum Episcopus coadiutor tum Episcopus auxiliaris, litteras apostolicas nominationis ostendat soli Collegio ad normam § 1 ».

Canon 3 (CIC 351, §§ 1-2)

Hic est textus qui proponitur:

« Episcopus coadiutor itemque Episcopus adiutor et Episcopus auxiliaris obligationes et iura habent quae determinantur praescriptis canonum qui sequuntur; praeterea Episcopus coadiutor et Episcopus adiutor obligationes et iura habent quae in litteris suae constitutionis definiuntur, Episcopi dioecesani absentis vel impediti vices gerunt atque eidem in universa dioecesis cura adstant ».

Iuxta animadversionem unius Consultoris, Relator proponit ut textus ita emendetur:

« Episcopus coadiutor, itemque Episcopus auxiliaris, obligationes ... sequuntur; praeterea Episcopus coadiutor et Episcopus auxiliaris de quo in can. 1, § 2, obligationes ... definiuntur, Episcopo dioecesano in universo dioecesis regimine adstant, atque eodem absente vel impedito eius vices supplant ».

Canon, cum his emendationibus, approbatur.

Canon 4 (novus)

Formula proposita ita sonat:

« § 1. Episcopus coadiutor vel adiutor ab Episcopo dioecesano Vicarius generalis semper constituatur (Decr. *Christus Dominus*, n. 26); insuper ipsi prae aliis Episcopus dioecesanus committat quae ex iure mandatum speciale requirant.

§ 2. Nisi in litteris apostolicis aliud provisum fuerit, Episcopus dioecesanus auxiliarem vel auxiliares suos constitutat Vicarios generales vel saltem Vicarios episcopales, a sua dumtaxat auctoritate dependentes ad normam iuris » (Cf. Decr. *Christus Dominus*, n. 25).

Suggerit ipse Relator ut in § 2 addatur: « ... fuerit et *firma prescriptio* § 1, Episcopus ... », quod approbatur.

Ad eandem § 2 unus Consultor obiectionem movet contra verba « a sua dumtaxat auctoritate dependentes », quae valere non videntur, pro casu vicegerentis.

Huic animadversioni alii accedunt Consultores, quapropter Relator sequentem textum emendatum proponit, qui unanimiter approbatur:

« ... a sua, aut *Episcopi coadiutoris vel Episcopi auxiliaris de quo in can. 1, § 2 auctoritate dumtaxat dependentes* ... ».

Canon 5 (novus)

Hic est textus qui proponitur:

« § 1. Episcopus coadiutor, Episcopus adiutor et auxiliaris, quippe qui in partem sollicitudinis Episcopi dioecesani vocati sint, munia sua ita exerceant ut in negotiis gerendis unanimi consensione cum ipso procedant (Decr. *Christus Dominus*, n. 25).

§ 2. Ut quam maxime praesenti et futuro dioecesis bono faveatur, Episcopus dioecesanus atque Episcopus coadiutor vel adiutor in rebus maioris momenti mutuo se consulant.

§ 3. Episcopus dioecesanus, in perpendendis causis maioris momenti, praesertim indolis pastoralis, Episcopos auxiliares pree aliis consulere velit » (Cf. Decr. *Christus Dominus*, n. 26).

Suggerit unus Consultor ut quae nunc est § 1, fiat § 3, quia actio concors sequitur mutuam consultationem.

Propositio ceteris placet Consultoribus.

Quoad § 3 (quae prius erat § 1), unus Consultor obiectionem mouet contra verba « unanimi consensione », quae non semper habentur, etsi oboedientia utique datur.

Alius Consultor suggerit ut dicatur: « ita exercere studeant ut ... ». Hoc tamen non satis videtur alii Consultori, quia in ambitu operativo clare patere debet unitas quae in regimine dioecesis habetur.

Suggerunt igitur alii duo Consultores ut dicatur: « ... ita exerceant, ut concordi cum ipso opera et animo procedant », quae formula a ceteris Consultoribus approbatur.

Canon 6 (CIC 351, § 4)

Textus propositus et approbatus est sequens:

« § 1. Episcopus coadiutor vel adiutor et Episcopus auxiliaris, iusto impedimento non detenti, obligantur ut, quoties ab Episcopo dioecesano fuerint requisiti, pontificalia et alias functiones obeant, ad quas Episcopus dioecesanus teneretur.

§ 2 (CIC 351, § 3). Quae episcopalia iura et functiones Episcopus coadiutor vel adiutor aut auxiliaris potest et vult exercere, Episcopus dioecesanus habitualiter alii ne committat ».

Canon 7 (CIC 355)

Hic est textus propositus:

« § 1. Vacante sede episcopali, Episcopus coadiutor statim evadit Episcopus dioecesis pro qua fuerat constitutus, dummodo, possessionem legitime cuperit ad normam can. 2, § 1.

§ 2. Vacante sede episcopali, nisi aliud a competenti auctoritate statutum fuerit, Episcopus adiutor et Episcopus auxiliaris, usquedum novus Episcopus possessionem sedis cuperit, omnes et solas servant potestates et facultates quibus sede plena, tanquam Vicarius generalis vel tanquam Vicarius episcopal, gaudebant; quod si Episcopus adiutor aut auxiliaris ad munus Administratoris apostolici aut Administratoris dioecesani non fuerit designatus, eandem suam potestatem, a iure quidem collatam, exerceat sub auctoritate Administratoris apostolici aut Administratoris dioecesani, qui regimini dioecesis praeest.

§ 3. Cum novus Episcopus dioecesis possessionem legitime cuperit, Episcopus adiutor, nisi aliter a Sede Apostolica provisum fuerit, dioecesis fit Episcopus auxiliaris; Episcopus vero dioecesanus auxiliares sine mora, ad normam can. 4, § 2 constitutus Vicarios generales aut episcopales ».

Quoad § 1, unus Consultor proponit ut addatur: « ... Episcopus coadiutor *iure successionis gaudens* statim ... », quod placet.

Quoad § 2, duo Consultores proponunt ut addatur: « ... statutum fuerit, *Episcopus coadiutor iure successionis non gaudens itemque Episcopus auxiliaris ...* », quod approbatur.

Quaerit unus Consultor quid de coadiutore sine iure successionis post captam a novo Episcopo dioecesis possessionem.

Respondet Relator id statuendum esse singulis in casibus a Sancta Sede.

Quoad § 3, alias adhuc Consultor postulat ut addatur Episcopus coadiutor, sed id necessarium non videtur Relatori, quia ipso iure fit Episcopus auxiliaris.

Animadvertisit alius praeterea Episcopos auxiliares esse revera auxiliares Episcopi qui eos postulavit, nominatos nempe iuxta propositionem Episcopi cessantis et in eius adiutorium.

Respondet Relator hoc in casu pertinere ad Sanctam Sedem decernere utrum ipsi maneant in dioecesi an alium in locum transferendi sint.

Censet unus Consultor hanc esse novam praxim sed respondet alter hac in re magnam haberi flexibilitatem; generatim enim auxiliaris

permanet in munere, sed Sancta Sedes acceptat petitionem novi Episcopi, si ipse desideret ut auxiliaris in alium locum mittatur.

Tres Consultores postulant ut expungatur § 3, quae est repetitio can. 4, § 2; praeterea animadvertisit inter hos unus verba « sine mora », quae hic adiunguntur, non videntur opportuna, quia adversantur necessariae flexibilitati.

His dictis alii accedunt Consultores, ergo § 3 expungitur.

Canon 8 (CIC 354)

Hic est textus propositus:

« Episcopus coadiutor, sicut et Episcopus adiutor et auxiliaris, obligatione tenentur, sicut ipse Episcopus dioecesanus, residendi in dioecesi; a qua praeterquam alicuius officii extra dioecesim implendi ratione aut vacationis causa, nonnisi ad breve tempus, Episcopo dioecesano consentiente, discedant ».

Nulla habetur animadversio, ideoque textus approbatur uti iacet.

Canon 9 (novus)

Formula proposita ita sonat:

« § 1. Episcopo coadiutori, ad renuntiationem ab officio quod attinet, applicatur praescriptum can. 28, § 2 (de Episcopis dioecesanis).

§ 2. Episcopus adiutor vel Episcopus auxiliaris qui septuagesimum quintum aetatis annum expleverit aut ob infirmam valetudinem aliquam gravem causam officio suo adimplendo minus aptus evaserit, monito Episcopo dioecesano, renuntiationem ab officio exhibeat Summo Pontifici, qui, omnibus inspectis adiunctis et auditio eodem Episcopo dioecesano, providebit.

§ 3. Episcopo coadiutori, adiutori et auxiliari, quorum renuntiationem ab officio acceptata fuerit, applicatur praescriptum can. 29 (de Episcopis dioecesanis) ».

Textus approbatur uti propositus est, sine animadversionibus.

Antequam examen canonum prosequatur, quaeritur num approbetur Relatio conclusiva praecedentis sessionis huius coetus studii, vel aliquis obiectiones habeat proponendas. Nulla fit animadversio, et Relatio unanimiter approbatur (I. Herranz, *Actuarius*).